

vervolg van pagina 1 ▶

Toch zou ik voor de toekomst wensen, dat het werk van Justitia et Pax meer zichtbaar wordt; niet datgene wat achter de schermen gebeurt en ook moet gebeuren, maar vooral dat wat we inhoudelijk doen. En als je kijkt naar wat we gedaan hebben, dan speelt zich dat voor een belangrijk deel af over de grenzen. Het moet worden gezegd: voor internationale projecten is veel gemakkelijker geld te krijgen dan voor projecten in eigen land. Toch ligt ook in eigen land een uitdaging voor de toekomst. We zitten nu in een kredietcrisis en armoede en sociale gerechtigheid zullen ook hier belangrijke thema's worden. Dan geldt ook voor ons land: meer gerechtigheid betekent meer vrede. En in eigen land zouden we zeker een grotere rol kunnen spelen in het gesprek tussen de diverse religies. Tot nu toe hebben we daar in kleine kring initiatieven voor genomen, maar het verdient een bredere aanpak." "Zo zie je maar", concludeert Fons Plasschaert nuchter, "Er is altijd meer te doen. Dat moet ook onze drijvende factor zijn. En ik ben ervan overtuigd dat het niet eenvoudig is, want we zijn zo gewend aan onze eigen welvaart dus het zal

niet automatisch aanslaan. Maar het is wel onze opdracht. Het moet er toe doen dat Justitia et Pax er is, en het doet er ook toe."

Fons Plasschaert, professor in de tandheelkunde, voorzitter van Justitia et Pax. Als je in zijn huis afdalt langs een smalle trap, kom je nog een andere Fons Plasschaert tegen: de violist en de vioolbouwer. Met gepaste trots laat hij zijn werkplaats zien. Misschien zijn er wel overeenkomsten tussen die drie terreinen. Het is een kwestie van meten, boren, schaven, heel precies, heel vakkundig; en er is veel geduld voor nodig. Maar het resultaat mag gezien worden.

Gratis nieuwsbrief voor Vrienden van Justitia et Pax

Wilt u ons werk steunen? Word dan 'Vriend van Justitia et Pax' door uw bijdrage over te maken naar Postbank, rek.nr 7227893 ten name van Stichting Vrienden van Justitia et Pax, te Den Haag. U ontvangt dan automatisch vier keer per jaar gratis onze nieuwsbrief.

In Memoriam Jan ter Laak

Op 12 maart is na een kort ziekbed Jan ter Laak overleden, 70 jaar oud.

Een groot verlies voor zijn familie, zijn vrienden, en voor de vredesbeweging waaraan hij jarenlang zijn beste krachten heeft gegeven.

Ik leerde Jan kennen toen hij in het najaar van 1983 algemeen secretaris werd van Pax Christi Nederland en ik net begonnen was bij Justitia et Pax. Onze kantoren in Den Haag lagen vlakbij elkaar, en Jan introduceerde me snel in het vredeswerk en in zijn strategische en diplomatieke manier van denken en werken. Al snel ontwikkelden we meer dan alleen maar collegiale verhoudingen; Jan was een bijzonder mens, ook in zijn vriendschappen. Hij werd lid van de commissie Justitia et Pax. Jongensachtig, graag een beetje provocerend want hij vond ons wat te bedachtzaam, scherpzinnig, altijd een stap vooruit als we plannen maakten. Na zijn vertrek bij Pax Christi in 1996 kwamen we Jan enkele jaren later weer tegen als senior adviseur van het Helsinki Comité. Hij kon goed gedijen in deze seculiere omgeving, zoals hij tegen mij zei: "buiten de kerk is ook heil te vinden." Nog kort geleden liep hij rond op ons kantoor, zeer geïnteresseerd in de oprichting van een Breed Mensenrechten Overleg om het Nederlands binnenlands beleid op mensenrechten kritisch te volgen. Jan was altijd in voor iets nieuws.

We spraken elkaar op 23 februari, en hij vertelde haast zakelijk de diagnose die hij die dag had gekregen. Er was bij hem een tumor ontdekt en operaties of ander medisch ingrijpen waren zinloos. Zijn dagen waren geteld.

Het is nauwelijks te bevatten dat Jan er niet meer is, dat we zijn stem niet meer zullen horen, zijn plannen niet meer zullen kennen, dat we de prettichjes in zijn ogen niet meer zullen zien. Moge hij nu rusten in de vrede van de Heer, in Wie hij zijn vertrouwen had gesteld.

Victor Scheffers

Colofon

Deze nieuwsbrief die 4x per jaar verschijnt is een uitgave van **Justitia et Pax Nederland**
Postbus 16334, 2500 BH Den Haag
Telefoon: 070 31 36 800
info@justitiaetpax.nl - www.justitiaetpax.nl

Redactie: Justitia et Pax Nederland

Foto's: IOM, Geenkindindexel, Justitia et Pax

Tekst: Gerard Swüste, Justitia et Pax

Vormgeving: IDlab, Puur Rood

Druk: De Lekstroom

Publicaties bestellen

- Folder over Justitia et Pax (algemeen)
Kosten: gratis
- Human Rights and the Environment in West Papua, Indonesia (engelstalig) Verslag van een ontmoeting van mensenrechtenverdedigers uit West Papua met EU vertegenwoordigers in mei 2008
Kosten: € 4,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2008/hrewp
- Ik heb recht op mijn eigen rechten (brochure over kinderen met een 1F-ouder)
Kosten: € 4,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2007/1F
- Encycliek Populorum Progressio
Kosten: € 4,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2007/epp
- Position paper on West-Papua (engelstalig)
Kosten: € 4,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2007/ppwp
- Mensen kunnen de wereld veranderen (over Marga Klompé)
Kosten: € 4,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2006/mks
- Act now for the Millennium Development Goals (engelstalig)
Kosten: € 6,= excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2006/mdg/eng
Ook verkrijgbaar in het Arabisch. Bestelcode: 2006/mdg/ara
- Millenniumdoelen-kaartje
Kosten: € 0,20 excl. verzendkosten* / Bestelcode: 2006/mdg/kaartje-nl
Ook verkrijgbaar in Engels/Russisch/Arabisch
Bij een bestelling van 100 kaartjes ontvangt u een speldje gratis.

Bovenstaande publicaties kunt u bestellen per email (info@justitiaetpax.nl) of door overmaking van het juiste bedrag naar de Fortis Bank, rekeningnummer 642089841 ten name van Stichting Justitia et Pax Nederland, te Den Haag onder vermelding van de bestelcode(s). Houdt u rekening met een levertijd van ten minste 2 weken. *Verzendkosten: € 2,= (binnen Nederland)

maart 2009 1 Nieuwsbrief

Fons Plasschaert: afscheid van een prachtige organisatie

Op 1 april neemt Fons Plasschaert afscheid als voorzitter van Justitia et Pax Nederland. Hij heeft er dan twee termijnen van vijf jaar op zitten en "dan moet je er uit en dat is ook goed". Met tevredenheid en dankbaarheid kijkt hij terug: "Ik heb mogen werken aan wat goed is; met mensen, gedreven door idealen die er toe doen. En er is in die 10 jaar veel gebeurd." Men keek er wel even van op, toen de professor in de tandheelkunde en oud-rector-magnificus van de Universiteit van Nijmegen voorzitter werd van Justitia et Pax. "Als ik die 10 jaar overzie, dan kijk ik naar het begin: financieel ging het niet goed en ook de relatie met de Kerkprovincie liet te wensen over. En als ik dan kijk naar 10 september 2008: 40 jaar Justitia et Pax, een volle zaal, veel kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders en een staf met jonge, deskundige en bevlogen mensen en een inhoudelijk zeer sterke boodschap. We zijn enorm gegroeid en dat is goed. Dat is overigens allemaal niet mijn werk, maar de verdienste van de staf, de commissieleden en vele anderen. Maar ik ben dankbaar dat ik dit werk tien jaar heb mogen doen."

Erkenning

Justitia et Pax heeft zich volgens Fons Plasschaert ontwikkeld tot een prachtige organisatie met een uitstekende reputatie bij

bijvoorbeeld het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Europese Commissie, de VN. Justitia et Pax is er bekend als een betrouwbare en deskundige partner. "We hebben goed werk gedaan onder andere in DR Congo, het Grote Meren Gebied, Oost-Europa, West-Papua en in India voor de Dalits. We hebben daar bij veel plezier gehad van de samenwerking en onze gemeenschappelijke huisvesting met Cordaid en CMC. Misschien zijn veel van onze activiteiten enigszins verborgen gebleven. Dat kan ook niet anders, omdat we vaak achter de schermen werken, op diplomatiek niveau.

zie vervolg pagina 4 ▶

Mensenrechtenadvocaat uit Papua vrijgesproken

Een rechtbank sprak op 29 januari mensenrechtenadvocaat Sabar Olif Iwanggin vrij wegens gebrek aan bewijs.

Iwanggin stond terecht vanwege het beledigen van de Indonesische president in een tekstbericht dat hij zou hebben doorgestuurd. Hij werd daarvoor in oktober 2007 gearresteerd door de speciale anti-terrorisme eenheid van de Indonesische politie. Sabar Olif Iwanggin stond als jurist slachtoffers van mensenrechtenschendingen in Papua bij. Het sterke vermoeden was dat hij was gearresteerd vanwege dit werk. Het bureau voor Gerechtigheid, Vrede en Integriteit van de Schepping van de Protestantse kerk verleende hem juridische bijstand. Justitia et Pax en andere deelnemers van het Faith-based Network on West Papua hebben sinds zijn arrestatie de aandacht gevraagd voor deze zaak bij de VN, de EU en de Nederlandse overheid.

Wie betaalt de prijs?

De financiële crisis heeft een wereldwijde economische recessie op gang gebracht met dramatische sociale consequenties, zoals het verlies van arbeidsplaatsen en het enorme risico voor veel ontwikkelingslanden dat de millenniumdoelen in 2015 helemaal niet worden bereikt. De mensenrechten van ontelbaar velen worden bedreigd, zoals het recht op voedsel, water, gezondheid en arbeid. En wanneer grote groepen in de samenleving in hun bestaansrecht worden aangetast, is dat een bedreiging voor de vrede.

Het is de taak van deskundigen en politici om ervoor te zorgen dat het ideaal van rechtvaardigheid en solidariteit met de zwaksten in onze samenleving, werkelijkheid blijft. Het is de taak van de kerken en dus ook van Justitia et Pax om dat ideaal telkens in herinnering te roepen en het beleid eraan te toetsen. Eind januari werd in het gebouw van de Raad van Europa in Straatsburg een tentoonstelling geopend van Justitia et Pax Europa, over het thema armoede. Kunstenaars uit onze landen gaven een gezicht aan armoede, met schilderijen, foto's en beeldhouwwerk. "Open voor mij de poort naar de gerechtigheid" is de titel van deze tentoonstelling, die voor het eerst werd gepresenteerd in Nederland, bij gelegenheid van ons 40-jarig jubileum.

De verdeling van geld en goed is een kwestie van gerechtigheid, schrijven de bisschoppen in hun Vastenbrief. "Ook in een tijd van crisis vraagt dat in het bijzonder om aandacht voor en solidariteit met die delen van de wereld waar mensen al zolang lijden onder armoede en ook nu het zwaarst beproefd worden. We leven niet alleen en we leven niet voor onszelf alleen. De Heer roept ons, ook als samenleving, in Zijn naam zorg te dragen voor onze naaste. Zo zijn wij geen eigenaren, maar beheerders van de goederen die wij bezitten."

Justitia et Pax maakt zich zorgen over de manier waarop wordt gesproken over het opvangen van de gevolgen van de crisis, juist deze tijd vraagt om solidariteit, barmhartigheid en zorgzaamheid jegens onze naasten. Armoedebestrijding is een voorwaarde om te bouwen aan gerechtigheid en vrede.

Victor Scheffers

Mensenrechten in Nederland

Migratie en pluriformiteit: aandachtspunten voor 2009

De afgelopen jaren hebben bij Justitia et Pax mensenrechten internationaal veel aandacht gekregen. Het is echter ook zaak om aandacht te hebben voor mensenrechten en eventuele schendingen daarvan in Nederland. Vallend onder het thema Migratie en Pluriformiteit wordt daar met een aantal projecten aan gewerkt.

Visie

In de Nieuwsbrief van september 2008 schreven wij over het exposure-programma dat onderdeel was van de jubileumviering van het 40 jaar bestaan van Justitia et Pax. Een aantal van onze buitenlandse partners bracht een driedaags werkbezoek aan Nederland waarbij zij de Nederlandse samenleving onder de loep namen. Hun conclusie: de vele problemen op het gebied van migratie en pluriforme samenleving die Nederland kent, hangen samen met een gebrek aan visie voor de toekomst.

Justitia et Pax trekt zich deze conclusie aan en wil dan ook graag een bijdrage leveren aan het vormen van een visie voor het Nederland van de toekomst. Een visie die losstaat van de alledaagse politieke realiteit. Die kenmerkt zich immers vooral door reacties op incidenten, idealiseren van het verleden en wankele ideologieën. Als tegenhanger hiervan wil Justitia et Pax samen met deskundigen op zoek gaan naar eerlijke analyses en constructieve oplossingen die als basis kunnen dienen voor toekomstig beleid in Nederland ten aanzien van migratie en een pluriforme samenleving. De uitkomsten hiervan zullen worden omgevormd tot heldere en concrete aanbevelingen aan de regering en andere overheidsinstellingen.

Vreemdelingendetentie

In Nederland worden nog steeds mensen zonder verblijfsvergunning opgesloten zonder dat zij een misdrijf hebben begaan. Keer op keer wordt Nederland hierover internationaal op de vingers getikt, zonder dat er structureel betere oplossingen worden gevonden. Justitia et Pax moet zich uitspreken tegen het bestaan van deze praktijk die in strijd is met de mensenrechten en

doelgericht bijdragen om hieraan een einde te maken. Allereerst wil Justitia et Pax zich richten op beleidsbeïnvloeding gericht op het verbeteren van de voorzieningen en omstandigheden waaronder vreemdelingen gevangen zitten. Met name de positie van vrouwen en kinderen in detentie verdient speciale aandacht.

De uitkomsten van onderzoek dat Justitia et Pax deed in samenwerking met justitiepastores zullen bijdragen aan de standpuntbepaling van de Nederlandse bisschoppen. Ook zullen deze uitkomsten de al bestaande lobby-activiteiten kracht bijzetten.

Informatie

De overheid wil graag dat haar burgers zich volgens een bepaalde verantwoordelijke en zogenaamde 'Nederlandse norm' gedragen. Een woord dat hierbij steeds opduikt is 'burgerschap', een term die feitelijk gaat over burgerplichten. Om ervoor te zorgen dat ook migranten zich naar deze norm gedragen zijn er initiatieven ontwikkeld als de burgerschapsdag en de inburgeringsceremonie. In contrast hiermee wil Justitia et Pax aandacht besteden aan de andere kant van dit verhaal: de burgerrechten. Het betreft hier in eerste instantie de informatievoorziening onder migranten over hun rechten. Het is gebleken dat de inburgeringscursussen vooral gaan over hoe men zich in Nederland dient te gedragen maar dat er geen aandacht is over welke rechten mensen in Nederland hebben. Om hierin verandering te brengen is Justitia et Pax van plan om rond de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen in samenwerking met o.a. een aantal ministeries meertalige informatie over het recht om te stemmen te maken en te verspreiden. Als dit succesvol blijkt zal er in samenwerking met migranten(organisaties) meer materiaal ontwikkeld en verspreid worden over de rechten van Nederlandse burgers.

Vrouwen en kinderen

Uit cijfers van diverse onderzoeksinstellingen blijkt dat bij sociale problematiek vrouwen zich vaak in extra moeilijke situaties bevinden. Daarom richt het thema Migratie en Pluriformiteit zich ook in het bijzonder op de rechtspositie van vrouwen en kinderen in Nederland.

De concrete invulling van dit gedeelte van het programma strekt zich uit over drie acties:

Kinderen van 1F-ouders. Dit proces is in een eindstadium aangezien de regering al heeft toegezegd de pardonregeling onder bepaalde voorwaarden van toepassing te verklaren. Het is zaak dat er wordt toegezien op een snelle afhandeling van de laatste procedures die leiden tot het daadwerkelijk verkrijgen van een verblijfsvergunning voor deze groep.

Het bijdragen aan verschillende internationale rapportages en een lobbytraject met betrekking tot de positie van vrouwen en kinderen in Nederland.

Mensenhandel van vrouwen en kinderen. Dit onderwerp is vanuit de Justitia et Pax Commissies in Europa als gemeenschappelijk thema voor 2009 aangedragen. Mensenhandel is een ernstige mensenrechtenkwesie waarin Nederland helaas een grote rol speelt. Onderzocht zal worden of Justitia et Pax Nederland een zinvolle bijdrage kan leveren aan het tegengaan van mensenhandel.

Nieuws uit Genève: Justitia et Pax bij de Verenigde Naties

Justitia et Pax pleit samen met anderen voor de eigen rechtspositie van kinderen van ouders die verdacht worden van oorlogsmisdaden onder artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. De zogenaamde 1F-kinderen. In januari sprak zij hierover met leden van het VN-Kinderrechtencomité.

Minister van Jeugd en Gezin, André Rouvoet en een grote delegatie van ambtenaren werd tijdens de zitting van het VN-Kinderrechtencomité gevraagd om antwoord te geven op vragen over o.a. kinderen in vreemdelingendetentie. Vervolgens reageerde het Comité een aantal aanbevelingen. De volledige (engelse) tekst met de conclusies en aanbevelingen van het Comité kunt u nalezen op www.justitiaetpax.nl/documenten.

Nigeria

Op maandag 9 februari vond tijdens een zitting van de Mensenrechtenraad het VN mensenrechtenexamen (Universal Periodic Review) van Nigeria plaats. Justitia et Pax en Cordaid ondersteunden een coalitie van minderheden en inheemse volken uit de Nigerdelta in hun oproep voor demilitarisatie en respect voor

Samen met anderen

Justitia et Pax voert in 2009 het voorzitterschap en secretariaat van het nieuw opgerichte Breed Mensenrechtenoverleg Nederland. BMO-NL is een verband van Nederlandse mensenrechtenorganisaties met focus op de mensenrechtensituatie in Nederland. Het kan gezien worden als de nationale tegenhanger van het Breed Mensenrechtenoverleg (BMO) dat zich richt op mensenrechten in het buitenland. Door deelname aan het BMO-NL is Justitia et Pax in staat de voor haar belangrijke thema's te agenderen en brede coalities tot stand te brengen en om deze succesvol onder de aandacht van beleidsmakers en politici te brengen. Justitia et Pax is daarnaast nog lid van de Projectgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken, de Diaconale Alliantie, het Landelijk Katholiek Diaconaal Beraad en het VN-Vrouwennetwerk.

mensenrechten. Samen met vertegenwoordigers van de inheemse volken uit de Nigerdelta werd gelobbyd om de rechten van minderheden tijdens het examen aan de orde te stellen.

Vrouwenrechten

In januari 2010 staat de stand van zaken betreffende de rechten van vrouwen in Nederland op de agenda van het Comité inzake de Uitbanning van alle vormen van Discriminatie van Vrouwen (CEDAW). De Nederlandse regering heeft over de rechten van vrouwen in Nederland een rapportage ingediend. Het CEDAW Comité nodigde maatschappelijke (mensenrechten)organisaties uit om hierbij kanttekeningen te plaatsen en een zogenaamde schaduwrapportage in te dienen. Op 9 februari vond hiervoor een voorbereidende bijeenkomst plaats. Als deelnemer van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag gaf Maria Louijsen van Justitia et Pax aan het CEDAW Comité een toelichting over punten die ontbreken aan het regeringsrapport. Enkele van deze punten zijn: geweld tegen vrouwen; prostitutie en mensenhandel; en gelijke rechten voor gezinsvorming en familiehereniging. Deze punten zullen worden verwerkt in de schaduwrapportage waaraan Justitia et Pax zal bijdragen.

Dalit onderzoeksprogramma

Justitia et Pax bracht onlangs het eerste deel uit van een serie publicaties van het onderzoek dat ze doet naar de mensenrechtensituatie van Dalits, in India.

Dit toegepaste onderzoek is bedoeld ter ondersteuning van het werk van maatschappelijke organisaties in hun pleidooi voor meer rechten en de toekenning daarvan aan Dalits, met name Dalit vrouwen, in India. Het onderzoek wordt gedaan in nauwe samenwerking met verschillende Europese universiteiten en onderzoeksinstituten in India.

